

Jaarverslag Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te 's-Hertogenbosch, seizoen 2015/2016 (september 2015 t/m augustus 2016)

Inleiding

Dit document dient als jaarverslag van het afgelopen jaar van de Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te 's-Hertogenbosch. Het doel van dit jaarverslag van de kerkenraad is de beschrijving van het bestuurlijk werk van het moderamen en de kerkenraad. Het bestuurlijke werk wordt beschreven vanuit het perspectief van het college voor het pastoraat, het college van diakenen en het college van kerkrentmeesters. Voor een meer gedetailleerder verslag van de werkzaamheden van de colleges kunt u de afzonderlijke jaarverslagen van de colleges raadplegen.

Personalia

Ambtsdragers

De kerkenraad heeft in de dienst van 6 september 2015 Marieke van Tilburg eervolle ontheffing verleend uit het ambt van ouderling/scriba met dank voor het vele werk dat ze de afgelopen jaren heeft verzet voor onze gemeente. In dezelfde dienst werden Liesbeth Verhoeff en Henk Goossen bevestigd in het ambt van ouderling. Liesbeth volgt Marieke op als scriba en Henk is voorzitter van het college voor het pastoraat.

Op eerste paasdag (27 maart 2016) werden Age Visser, Ank Spierings en Jacqueline van der Schans herbevestigd in het ambt van diaken.

Met grote verslagenheid stonden we stil bij het plotselinge overlijden van ouderling-kerkrentmeester Fien Ewijk op 20 januari 2016. Met grote bezieling en onvermoeibaar zette Fien zich met zijn vele bestuurlijke en praktische talenten in voor de Protestantse Gemeente te 's-Hertogenbosch. Door het jaar heen zijn de vele taken van Fien overgenomen door anderen.

Handleiding ambtsdragers

De handleiding voor ambtsdragers is aangepast aan de huidige situatie. Deze wordt op het besloten deel van de website geplaatst en door de scriba aangepast wanneer dat nodig is. Hierin staat ook het noodprotocol bij plotse verhindering predikant, dat dit jaar werd herzien.

Pastores

Afscheid pastor Elly Zandstra

Per 1 januari 2016 ging pastor Elly Zandstra met pensioen. We namen afscheid van Elly in de dienst van 24 januari 2016, waarin ds. Scheenstra en pastor Zandstra samen voorgingen. Een dienst in samenwerking met ZinSpirit en het Evensong-koor. Pastor Elly Zandstra blijft op projectbasis "Op de koffie in de kerk" continueren, waarnaast ze als vrijwilliger betrokken blijft bij Labyrint, meditatie en werkgroep Open Kerk.

Naderend afscheid Ds. Peter van Helden

Daarnaast is eveneens op verzoek van Peter, met instemming van de kerkenraad, bij de classis een aanvraag neergelegd tot vervroegde emeritering per 1 november 2016. Deze aanvraag is goedgekeurd. In de aanloop naar het emeritaat toe is Ds. Van Helden per 1 januari 2016 80% gaan werken. Er is veel waardering voor het present zijn van Ds. Van Helden in de gemeente en in de stad. Ds. Van Helden fungeert in zijn functie als de voelhorens voor de missionaire gemeente. Zijn

enthousiasme en bevoegenheid werken inspirerend door in de gemeente. Tijdens zijn predikantsperiode heeft een verschuiving plaatsgevonden van werkgroepen naar netwerken. Ook zijn er verschuivingen geweest door nieuwe situaties, bijvoorbeeld de grote instroom van asielzoekers.

Opvolging Ds. Peter van Helden

Het naderend vervroegd emeritaat van ds. Van Helden betekende dat het moderamen en de kerkenraad zich, eerder dan verwacht, moesten gaan bezinnen op de invulling van de werkzaamheden van ds. Van Helden. Op basis van het beleidsplan werd in de kerkenraadsvergadering van januari 2016 samen met de missionaire werkgroep, het college van kerkrentmeesters en de werkgroep Open Kerk gekeken naar wat de gemeente en kerkenraad willen (Wat is de focus?) en financieel naar wat er mogelijk is. Tijdens het gemeenteberaad in maart 2016 werd met de bespreking van het nieuwe beleidsplan, de focus van de gemeente helderder, waarna interactief werd gediscussieerd met gemeenteleden over wat belangrijk is en waar zij de predikantsplaats op zouden willen inzetten. Ook werd gesproken met ds. Erica Scheenstra. De input vanuit kerkenraad, gemeente en ds. Erica Scheenstra werd gebruikt voor het opstellen van een profielschets voor de nieuwe predikant, welke werd goedgekeurd door de kerkenraad. Er is vanuit de kerkenraad en de gemeente een sterke voorkeur voor een fulltime predikant. Vanuit het College van Kerkrentmeesters werd dit ondersteund en de aangevraagde solvabiliteitsverklaring (toets op financiële draagkracht) voor 1.0 FTE werd goedgekeurd door het RCBB (Regionaal College voor de Behandeling van Bestuurszaken).

Een beroepingscommissie met een evenwichtige samenstelling als afspiegeling van de gemeente werd samengesteld. Na overhandiging van de door de kerkenraad opgestelde opdracht en het functieprofiel ging deze commissie eind juni 2016 voortvarend van start. Het door de beroepingscommissie opgestelde werkplan en tijdsplan werd door de kerkenraad goedgekeurd en inmiddels loopt de procedure.

Ds. Erica Scheenstra

Er is vanuit de kerkenraad veel waardering voor de manier waarop ds. Scheenstra werkt. Ondernemend met resultaat. Er zit een enorme diversiteit in het werk van ds. Scheenstra, wel is het uitkijken vooral tijdens de vacante tijd dat het taken pakket niet te groot wordt. De kerkenraad zal hier het komend jaar aandacht voor moeten hebben.

Ds. Beate Rose, Jeroen Bosch Ziekenhuis

Ds. Beate Rose, predikant met een bijzondere opdracht in het Jeroen Boschziekenhuis, heeft met ingang van 1 december 2015 afscheid genomen van haar pastorale werk in het ziekenhuis. De kerkenraad heeft haar daarom eervol ontheven van haar werkzaamheden aldaar. Zij is als predikant beroepbaar en als gastvoorganger zal zij bij onze gemeente betrokken blijven. In de dienst van 6 december 2015 werd afscheid genomen, waarna bij de koffie informeel de gelegenheid was tot ontmoeting.

De formatieplaats voor een predikant in het Jeroen Bosch Ziekenhuis blijft. De sollicitatieprocedure loopt momenteel onder verantwoordelijkheid voor het Jeroen Bosch Ziekenhuis. Vanuit de Protestantse Gemeente 's-Hertogenbosch is hulp aangeboden. De diensten in het Jeroen Bosch Ziekenhuis werden tijdelijk waargenomen door Ds. Bram van Zweeden.

In de kerkenraad werd besloten voortaan vaste ouderlingen/diakonen aan te stellen voor het Jeroen Bosch Ziekenhuis om de gang van zaken goed te laten verlopen.

Vrijwilligers

Voor alle vrijwilligers in onze gemeente (met partner) werd in februari 2016 een vrijwilligersavond georganiseerd. Verhalenvertelster Pauline Seebregts bood samen met harpiste Jopie Jonkers een boeket verhalen aan aan de vrijwilligers. Het was een geslaagde avond, een bijzonder cadeau voor alle vrijwilligers. Door het moderamen werd besloten om voortaan elk jaar een vrijwilligers-bedankavond te organiseren.

Beleidsplan 2016-2021

Proces van totstandkoming

Het conceptbeleidsplan werd geschreven met als basis de gesprekken op de kerkenraadsdag in maart 2015, de reacties op stellingen na de kerkdiensten in juni-augustus 2015 en het gemeenteberaad van september 2015. Vervolgens werd de concepttekst getoetst aan de mening de kerkenraad, de missionaire werkgroep, het college van kerkrentmeesters en de werkgroep Open Kerk. Ook een aantal 'externen/andersdenkenden' werd gevraagd het concept-plan te beoordelen om de blik van de buitenwereld (en evt. blinde vlekken bij onszelf) mee te kunnen nemen in de planvorming. Na verwerking van suggesties en opmerkingen werd het draagvlak van de gehele gemeente voor het beleidsplan getoetst tijdens het gemeenteberaad van maart 2016. Het definitieve plan werd ter goedkeuring aan de kerkenraad voorgelegd en in de kerkenraadsvergadering van 6 april 2016 vastgesteld.

Implementatie

Een instructie voor de colleges voor het vertalen van het beleidsplan naar de jaarplannen is geschreven. Leden van de werkgroep beleidsplan zijn eenmalig aangeschoven bij alle colleges en hebben daar aan de hand van de opgestelde gespreksnotitie een start gemaakt met het opstellen van de jaarplannen (met als basis het beleidsplan). Een discussieavond over de jaarplannen met kerkenraad, colleges en werkgroepen staat gepland in oktober 2016, waarna de jaarplannen definitief opgesteld zullen worden.

Ingebruikname verbouwde Grote Kerk en gerenoveerd Bätz-orgel

Dit seizoen startten we, na het afscheid van de Wederkomstkerk in augustus 2016, in de verbouwde Grote Kerk met een feestelijke openingsdienst op 6 september 2015 en de feestelijke ingebruikname van het Bätz-orgel in het weekend van 14/15 november 2015.

De 100-dagen-doos

Besloten werd een periode in te stellen om te wennen aan de nieuwe situatie. Voor suggesties en opmerkingen gedurende deze periode werd de 100-dagen-doos geïntroduceerd. Gedurende deze periode werden de uitkomsten uit de 100-dagen-doos in de bouwcommissie en de kerkenraad besproken. Na afloop werd in het gemeenteberaad van maart 2016 ingegaan op de 100-dagen-doos; een aantal punten zijn dan al gerealiseerd, een aantal punten zullen nog worden uitgevoerd, maar ook een beperkt aantal punten past niet binnen het concept en worden niet uitgevoerd. Hierin wordt duidelijk een standpunt rondom het behouden van de huidige stoelopstelling (pleinopstelling) ingenomen, waarbij wel ruimte is om te schuiven in bijzondere gevallen.

Financiële verantwoording verbouwing Grote Kerk en restauratie Bätz-orgel

De verbouwing Grote Kerk is goed verlopen. Er is uitgevoerd wat de bedoeling was en daarbij is redelijk binnen het budget gebleven. Ook de restauratie van het orgel is goed verlopen. Met nog lopend extra werk (beweeglijke wind) blijft de restauratie waarschijnlijk precies binnen de begroting. Verantwoording naar de gemeente werd afgelegd in het gemeenteberaad van maart 2016.

Beleid gebruik en verhuur Grote Kerk

Nieuw beleid rondom het gebruik en verhuur van de Grote Kerk is vastgelegd in door de kerkenraad goedgekeurd document. Verhuur blijft echter maatwerk. Afgesproken is dat bij onduidelijke situaties de beheerder overlegt met het College van Kerkrentmeesters over gebruik, prijs, etc.

Geprobeerd wordt alle gemeente-activiteiten vanuit de Grote Kerk te organiseren, waar voorheen ook de Wederkomstkerk voor een aantal activiteiten werd gebruikt. Zo werd de kerstdag voor ouderen voor het eerst in de Grote Kerk georganiseerd, wat zeer goed verliep. Parkeren en bereiken van de kerk ging goed en de ruimte was erg prettig. Ook de gastendag in april 2016 vond plaats in de Grote Kerk.

Nieuwe inrichting Grote Kerk en gebruik

De nieuwe inrichting van de Grote Kerk geeft een uitdaging aan voorgangers en gemeente om een goede vorm van de viering te vinden. Het College van Diakenen heeft in de nieuwe inrichting van de kerkruimte een nieuwe routing voor de collecte en de viering van het Heilig Avondmaal opgesteld. Er werd gekozen voor de lopende viering aangezien we al in een kring zitten. In de nieuwe setting wordt door voorgangers en taakgroep vieren nog geëxperimenteerd met de bediening van de doop. Daarnaast is er in de orde van dienst een belangrijke wijziging doorgevoerd, de votum en groet zijn uit elkaar getrokken.

Gebruik stilteruimte

De werkgroep Open Kerk heeft op verzoek van het moderamen een document opgesteld omtrent het gebruik van het stiltecentrum. Naar de praktische punten bij een brede openstelling wordt momenteel nog gekeken door het college van kerkrentmeesters.

Kunstcommissie

Vanuit de werkgroep Open Kerk werd formeel een kunstcommissie aangesteld. Deze commissie heeft een beleidsplan opgesteld met handleidingen en richtlijnen voor exposities, goedgekeurd door de kerkenraad.

Duurzaamheid

Een 0-meting is uitgevoerd om te kijken waar nog verbeterpunten liggen op het vlak van duurzaamheid in onze gemeente (gebouw en beleid). Ook het aspect Fairtrade kerk is hierin meegenomen. Komend jaar zal, samen met de werkgroep duurzaamheid, gekeken worden welke verbeterpunten kunnen worden gerealiseerd.

Gemeente / Pastoraat

Wijkteams

Met het opzetten van wijkteams in Centrum en Noord, is er nu in elke wijk weer een wijkteam actief, vallend onder het College van Pastoraat.

Ds. Scheenstra gaat in de verschillende wijken huiskameravonden organiseren met als thema "Protestant zijn, wat is dat nu?"

Verwelkomen nieuwe gemeenteleden

Gezocht werd naar een goede manier om nieuwe gemeenteleden te verwelkomen. Besloten is dat elke ouderling van dienst zich bij aanvang van de dienst voorstelt, zodat het duidelijk is waar mensen met vragen terecht kunnen. Daarnaast blijft het een taak van alle gemeenteleden om een open en gastvrije gemeente te zijn.

College van Diakenen

Inzet Pastores diaconaal/missionair werk

Nieuwe afspraken voor de periode t/m 2018 zijn gemaakt tussen College van Diakenen en College van Kerkrentmeesters over de financiële bijdrage vanuit het College van Diakenen voor de inzet van één van de pastores op diaconaal/missionair vlak.

De predikanten zijn actief betrokken bij diverse projecten en overleggen in 's-Hertogenbosch, één van hen is lid van de Missionaire Werkgroep van de PGH en via deze weg actief betrokken bij de activiteiten rond 'Hart voor de stad'. Er is betrokkenheid van de pastores bij onder andere het Inloopschip, de winterinloop, activiteiten rondom Perron 073 en ook de vluchtelingenopvang in Rosmalen die in het najaar 2015 werd opgestart.

Zorgzame kerk

Het College van Diakenen stelde na een oriëntatiefase op de invoering van het predicaat zorgzame kerk vast dat de PGH al veel activiteiten verricht die aansluiten bij het principe van de zorgzame kerk. Er werd afgelopen jaar actief ingezet op het versterken van de relatie tussen de PGH en de sociale wijkteams van de gemeente 's-Hertogenbosch om zo de bekendheid en vindbaarheid van de PGH bij problematiek te vergroten. Duidelijk is dat er veel mogelijkheden zijn om burgerlijke en kerkelijke gemeente op dit vlak elkaar te kunnen laten versterken.

Naar buiten

Paasvuur op de Parade (stille zaterdag)

Vanuit het Beraad van Kerken is dit jaar op Stille Zaterdag opnieuw een paasvuur gebrand op de Parade waaraan alle gemeenten hun paaskaars konden ontsteken.

Jazz-dienst op 1^e pinksterdag

De jaarlijkse oecumenische jazz-pinksterdienst werd vanwege de slechte weersvoorspelling in de Grote Kerk gehouden. Thema: Met andere ogen.... Voorgangers: Ds. Erica Scheenstra en Pastor Rob van Oosten. Jazzmuziek: The Feen Brothers.

Piersonlezing

In samenwerking met het Protestants Christelijke ds. Piersoncollege werd op 11 mei een bijzondere avond georganiseerd voor docenten, ouders en belangstellenden, het thema was Geluk, spreker was Leo Bormans.

Slotfestival 10 mooiste Bijbelverhalen van 's-Hertogenbosch

Op 12 juni vond het slotfestival van de 10 mooiste Bijbelverhalen van 's-Hertogenbosch plaats op de Parade, georganiseerd door een comité bestaande uit leden van verschillende Bossche kerken.

Vanuit de PGH deed ds. Van Helden een vertelling voorafgaande aan de onthulling van het mooiste Bijbelverhaal. De Missionaire Werkgroep, Kindernevendienst en NBG-groep hadden een stand op de Parade.